1847.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 26 OCTOBER.

BEKENDMAKING.

Ten gevolge van eenige noodige herstellingen aan de Draaibrug, gelegen over de Stads Buitengragt, bij de voormalige *Hoeksterpoort* te *Leeuwarden*, in den grooten Weg naar de *Groninger Grenzen*, zal de passage over die brug gedurende eenigen tijd, en wel van af Dingsdag den 26 dezer tot nadere bekendmaking, voor alle gebruik, behalve voor de scheepvaart, afgesloten en geheel gestremd zijn, en de passage alzoo, tot zoo lange over de *Verwersbrug* bij het *Blauwhuis* dienen te geschieden, waarvan bij deze aan het belanghebbende Publiek wordt kennis gegeven tot narigt.

Leeuwarden, den 25 October 1847. *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,* VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de in- en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 22 October 1847, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 12,66.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . - 210,00.
Van de Rogge per last, voor het *Zwitserschbrood* . . - 210,00.

Leeuwarden, den 23 October 1847. *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,* VAN SIJTZAMA.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad *Leeuwarden*, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden:

Dat door Zijne Majesteit den Koning, bij besluit van den 23 September 1847, no. 10, is bepaald, dat het besluit van den 28 November 1840 (Staatsblad no. 74), betrekkelijk het *algemeen pardon*, niet langer van kracht zal blijven dan tot den 1 Januarij 1848.

En zal deze op de gebruikelijke wijze, worden afgekondigd en aangeplakt.

Leeuwarden, den 22 October 1847. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven, M. S. DE WAL.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der stad *Leeuwarden*,

Gelet op de Resolutie van den Heer Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie van den 14 September 1833 no. $\frac{11}{651}$ houdende mededeeling van eene vastgestelde Instructie, betreffende het werk der opmaking der suppletoire Registers en Kohieren voor de belasting op het personeel.

Herinneren bij deze, de daarbij belanghebbende ingezetenen, aan de bepalingen van art. 27 en 42 der wet op het personeel van den 29 Maart 1833 (Staatsblad no. 4) betrekking hebbende tot de naar tijdsgelang, te voldoene belasting en de deswege in te dienen aangifte, en wel:

1°. Van perceelen, welke op den 15 Mei jl. niet in gebruik waren of ook van woonhuizen op het zelfde tijdstip, enkel en op den voet bij de laatste zinsnede van art. 26 § 2 der wet bepaald, door eenen huisbewaarder bewoond zijnde, gedurende den loop van het dienstjaar weder in gebruik zijn genomen of van mobilair zijn voorzien geworden.

2. Van zoodanige perceelen, welke door de belastingschuldigen zijn verlaten, met wegvoering van alle roerende goederen hoe ook genaamd, en zonder achterlating van eenen huisbewaarder of van andere personen in hunne dienst, met in het oog houden evenwel van hetgeen ten dien aanzien bij § 2 is opgemerkt.

3°. En eindelijk van de uitbreiding, vermeerdering, verwisseling of het aanschaffen van belastings voorwerpen, bij § 1 en 2 van het gezegde art. vermeld, en wat hiertoe meer kan worden gebragt, zoo als een en ander bij dat art. van § 1 tot en met § 9 breeder is omschreven.

Tevens worden de belanghebbenden verwittigd, dat deze nadere aangifte zal moeten worden ingediend op de boete bij art. 35 en 39 der gezegde wet vastgesteld, invoege als bij art. 30 is voorgeschreven, zullende men daarvoor een biljet ter invulling bij den Heer Ontvanger kunnen bekomen.

Ten einde zulks kome ter kennis van een ieder dien het aangaat, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alwaar zulks binnen deze gemeente te geschieden gebruikelijk is.

Leeuwarden, den 23 October 1847. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven, M. S. DE WAL.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der Stad *Leeuwarden*, gelet op de Resolutie van den Heer Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie, van den 28 December 1844, no. 99/743, betrekkelijk de formaliteiten door de belanghebben in acht te nemen, tot bekoming van vrijdom van Grondbelasting wegens Gebouwen, nieuw gesticht, vernieuwd, vergroot of uitgebreid wordende.

Herinneren bij deze, de daarbij belanghebbende ingezetenen aan de bepalingen van art. 7 der wet van den 24 April 1843, (Staatsblad no. 14), naar luid van welke, wegens alle Gebouwen, nieuw gesticht, vernieuwd, vergroot of uitgebreid wordende, door hen, binnen zes maanden na de in gebruikstelling dier perceelen of na dat dezelve voor het eerst geheel of ten deele worden betrokken, bij Heeren Zetters der Directe Belasting enz., ter Secretarie dezer Stad, aangifte moet worden gedaan.

Wordende tevens de belanghebbenden opmerkzaam gemaakt op de slotbepalingen, van het aangehaalde wets-artikel, volgens hetwelk de belastingschuldigen bij nalatigheid hiervan, wegen die Gebouwen, hunne aanspraak op de vrijdommen bij de wet van den 28 Maart, 1828, (Staatsblad no. 8), toegekend, zullen hebben verbeurd.

En ten einde zulks kome ter kennis van een ieder dien het aangaat, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alwaar zulks binnen deze Gemeente, te geschieden gebruikelijk is.

Leeuwarden, den 23 October 1847. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven, M. S. DE WAL.

OOST-INDIEN.

BATAVIA, *den* 28 *Augustus*. Z. M. stoomschip *Batavia*, is den 26 Julij naar Singapore vertrokken, medenemende 1721 brieven voor Europa, een getal grooter dan nog immer met de Overland-mail te gelijk verzonden is. Eerst den 13 Augustus is dit stoomschip met de Europesche brieven van het laatst van Junij te Batavia teruggekeerd. Bij het berigt hiervan voegt de *Javasche Courant* het volgende:

Wij vernemen dat in de doorzending van de voor Europa bestemde mail, welke den 26 Junij van hier is vertrokken, vertraging is ondervonden. Het Britsche stoomschip namelijk, hetwelk deze mail, met en benevens die van China, Singapore, Pinang, enz., tot Ceijlon overbragt, heeft in de Golf van Bengalen met slecht weder te kampen gehad, ten gevolge waarvan het de reis tot Ceijlon niet tijdig heeft kunnen volbrengen, maar aldaar eerst is aangekomen toen het Britsche stoomschip, hetwelk de mail tot Suez zou overbrengen, reeds vertrokken was. Dien ten gevolge zullen de brieven op Ceijlon verbleven zijn tot de volgende gelegenheid.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 19 *October*. De invoer van vreemd vee te Lond[illegible] aanmerkelijk verminderd in de twee laatste weken. De reden van deze vermindering is gelegen in de daling der prijzen, welke op hare beurt veroorzaakt is door de slechte hoedanigheid van het in de laatste tijden ingevoerd vee.

— Door verscheidene kooplieden, reeders en bankiers van Liverpool zal door tusschenkomst van de beide vertegenwoordigers dier stad in het parlement, eene petitie aan Lord *John Russell* aangeboden worden, welke met deze zinsnede eindigt: »Uwe Lordschap kan zich op grond van onze verzekering overtuigd houden, dat zoo er geen middel te baat wordt genomen tegen de thans bestaande crisis, kooplieden en andere zeer geziene handelaars, welke niet alleen solvabel maar zelfs rijk zijn, en die goederen en waarden in meer dan voldoende hoeveelheid hebben om hun te veroorloven, in gewone omstandigheden gestand te doen aan hunne verbindtenissen, onvermijdelijk genoodzaakt zullen zijn hunne betalingen te staken.''

— In het jaar 1737 hadden de Consols den prijs van 107 pCt. bereikt, de hoogste die immer bekend is; en op 20 September 1797 daalden zij tot 47⅞, zijnde laagste stand, dien zij ooit hebben bereikt.

— De *Times* meldt heden, dat de koninklijke bank van Liverpool heeft opgehouden met betalen.

— De landverhuizing naar de Vereenigde Staten is nog niet zoo groot geweest als in 1847. In de maand Julij alleen zijn 20,000 emigranten uit Europa te New-York aangekomen. Sedert den 1 April waren 80,000 personen ontscheept.

Van den 20sten. In den *Liverpool Mercury* van gisteren, leest men het volgende omtrent het gebeurde met de bank aldaar.

De dag van gisteren zal een gedenkwaardige dag voor deze stad zijn. Er heerschte niet langer alleen een gedrukten toestand van de geldmarkt, een ligt ongeval, maar eene crisis, waaraan het schorsen der betaling van de koninklijke bank van Liverpool nog veel meer gewigt heeft bijgezet; eene bank, door de belangrijkste leden van onzen handelsstand gesticht, niet bij aandeelen van £ 100, maar bij stukken van £ 1000, waarop £ 500 is betaald geworden en welke ongeveer drie weken geleden £ 300 premie deden.

In het algemeen hielp de koninklijke bank zeer zelden gewone handelaren, doch ondersteunde drie voorname handelshuizen te dezer stede en disconteerde papier van het eene huis tot een bedrag van £ 40,000, en van de beide anderen tot eene som, welke weinig minder bedroeg dan £ 1,000,000. Wanneer deze gelden onder verschillende huizen waren verspreid geweest, dan zouden zich betere en spoedigere vooruitzigten voor een anderen staat van zaken hebben opgedaan.

Op de beurs geloofde men echter algemeen, dat de twee of drie voorname huizen, welke men zoo kwistig ondersteund had, inderdaad te veel geld hadden en te veel goederen van waarde bezaten, dan dat, hoewel deze laatste bij de tegenwoordige crisis niet ligt tot geld zijn te maken, het fonds van de bank eenig verlies zou lijden door den thans bestaanden, benarden stand van zaken; en wat diegenen betreft, welke gelden in de bank hebben gedeponeerd, zoo schijnt er niets te zijn voorgevallen, dat hun toestand als gewaagd kan doen beschouwen, daar de deelhebbers talrijk en welgesteld en aan de schuldeischers voor de gedeponeerde gelden verantwoordelijk zijn. Behalve eene tijdelijke ongelegenheid, is er, zelfs volgens het gevoelen der best geinformeerde personen, niets verder te vreezen.

Zoo als wel te onderstellen was, zijn eenige kooplieden dezer stad door deze onverwachte gebeurtenis beangst geworden en dit veroorzaakte dien dag eene merkbare drukking op de fondsen van eenige andere *Joint-Stock-Banks*; doch niets tot hun nadeel is ons ter oore gekomen. Verscheidene lieden, welke duizenden ponden in andere banken gedeponeerd hadden, hebben verklaard, dat zij geene aanvrage om gelden wilden doen, want dat men daardoor onnoodig het kwaad zou verergeren; het vertrouwen dat zij op de aanzienlijke bezittingen hadden, welke voor hun geld borg waren, stelde hen gerust. Te veronderstellen dat de *Liverpool Joint-Stock-Banks* in staat van faillissement verkeerden, zou hetzelfde zijn als te veronderstellen, dat geheel Liverpool, met zijne millioenen, insolvent ware.

Maar de belangrijke handelsligchamen dezer stad bevinden zich niet in verlegenheid door gebrek aan bezittingen, maar door dat, wat deze vertegenwoordigt, namelijk eene genoegzame geld-circulatie, welke den handel der beschaafde natiën van de ruiling der woeste volkstammen onderscheidt. Wat ook de reden van het gebrek aan specie moge zijn, men gevoelt dat zonder haar geen handel kan gedreven worden.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 15 *October*. De *Gazetta di Firenze* van den 12 October bevat het *motu proprio* van den Groothertog van Toskanen betrekkelijk de abdicatie van den hertog van Lucca. Men zegt, dat de hertog van Lucca de 9000 scudi van zijne civiele lijst behoudt en buitendien nog eene schadeloosstelling van Toskanen en bovendien nog 12000 scudi jaarlijks ontvangt van den hertog van Modena voor Firizzano (een klein versterkt stadje met 2300 inwoners). De groothertog van Toskanen heeft zich die geldelijke opoffering getroost, om eene Oostenrijksche interventie in Lucca te voorkomen, daar de hertog verklaard had, slechts onder begeleiding van vreemde troepen naar zijne staten te willen terugkeeren.

— Luidens de jongste berigten uit Napels, waren de onlusten in Calabrië geheel bedwongen, en bleven de troepen nog slechts aldaar, om verdere pogingen van opstandelingen te keer te gaan; over het in vrijwillige ballingschap gaan van 47 hoofdpersonen van den opstand, verneemt men niets naders; de verwachte veranderingen in het ministerie, schijnen op de lange baan geschoven te zijn. Te Messina moet de generaal *Landi* het bevel gegeven hebben, dat de handelsschepen de haven moesten verlaten, waardoor bij den handelsstand groote schrik is te weeg gebragt.

Van den 20sten. De Champagne-wijn wordt in de drie verschillende arrondissementen Chalons, Epernay en Reims gewonnen, en volgens de staten van het bestuur der indirecte belastingen, was er den 1 April ll. bij de groothandelaars in die streken 18,815,367 flesschen Campagne Mousseux in voorraad, als: voor Chalons 4,604,237 fl.; Epernay 5,710,753 fl., Reims 8,500,877 fl. Van 1 April 1846 tot April 1847 waren verzonden van Chalons 2,497,355 fl., van Epernay 2,187,653 fl. en van Reims 4,090,577 fl., in het geheel 8,775,485 flesschen. Deze verzendingen waren aldus verdeeld: dat er naar buiten 's lands 4,711,915 fl., naar andere departementen van Frankrijk 2,355,366 fl. en in het departement zelf 1,707,304 fl. verzonden waren, zoodat in het buitenland tweemaal zoo veel Champagne-wijn verbruikt wordt als in Frankrijk zelf.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 19 *October*. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, zijn al de nieuw gekozen leden toegelaten geworden, behalve de heeren *Opperdoes Alewijn*, omtrent wiens geloofsbrieven nader verslag zal worden gedaan, en *de Weichs de Wenne*, die zijne geloofsbrieven nog niet ingezonden heeft.

Door de Vergadering is eene nominatie opgemaakt van drie leden, den Koning aan te bieden ten einde daaruit een voorzitter der Kamer voor het aangevangen zittingjaar te benoemen. Op die lijst is als eerste candidaat geplaatst de heer *Boreel van Hogelanden*, als tweede candidaat de heer *Verweij-Mejan*, en als derde candidaat de heer *Star Busmann*.

Van den 20sten. Heden heeft de commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Z. M. den Koning de lijst der drie candidaten voor het voorzitterschap aangeboden, en verneemt men, dat Z. M. den heer jr. *Boreel van Hogelanden* als voorzitter heeft benoemd.

Van den 21sten. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen een Koninklijk besluit van den 20 October jl., waarbij de heer *Boreel van Hogelanden* benoemd wordt tot Voorzitter der Kamer gedurende het aangevangen zittingjaar, welke betrekking door genoemden heer

met het houden eener rede aanvaard is. De navolgende ingekomen wets-ontwerpen zijn naar de afdeelingen voor October en November verzonden, als:

een wets-ontwerp betrekkelijk de ondersteuning van behoeftigen;

een wets-ontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren over 1848;

een wets-ontwerp tot opheffing van het fonds voor den Zuidplas in Schieland, en

vier en twintig wets-ontwerpen tot vaststelling van het IIde en IIIde boek van het Wetboek van Strafregt.

Het door den Minister van Finantiën ingezonden verslag van het gebruik der geldmiddelen over 1845 is verzonden naar eene commissie van onderzoek, bestaande uit de heeren: *Gouverneur*, *Nedermeijer van Rosenthal*, *Verweij-Mejan*, *van Naamen en van Panhuijs*.

Na de trekking der afdeelingen voor de maanden October en November zijn door dezelve benoemd:

tot hare voorzitters, de heeren: *de Man*, *van Panhuijs*, *Schooneveld*, *Luzac* en *Verweij-Mejan*;

tot hare tweede voorzitters, de heeren: *Gouverneur*, *Nedermeijer van Rosenthal*, *van Dam van Isselt*, *Luijben* en *Geverts van Endegeest*, en

tot leden der Commissie tot het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede, de heeren: *de Monchy*, *van Panhuijs*, *van Dam van Isselt*, *Mutsaers* en *Verweij Mejan*;

Tot leden van de Commissie voor de verzoekschriften zijn door den Voorzitter benoemd de heeren: *Nap*, *van Beeck Vollenhoven*, *Beerenbroek*, *Bots* en *Smit*; en als leden voor de huishoudelijke Commissie door de Vergadering herkozen de heeren: *Luzac* en *Verweij-Mejan*.

Van den 23sten. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is ingekomen eene Koninklijke boodschap ten geleide van een wets-ontwerp tot verlenging van den termijn van intrekking van een gedeelte der muntbilletten, met eene daarbij behoorende memorie van toelichting, welke stukken naar de afdeelingen voor de maanden October en November verzonden zijn. Naar die afdeelingen is mede verzonden het door de Commissie tot het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede ter tafel gebragte ontwerp van dat adres, tot het onderzoek waarvan de leden dadelijk in hunne afdeelingen zijn overgegaan.

— Eergisteren heeft de Heer Mr. *J. Cats*, *Epzn.*, nieuw benoemd vice-president van het prov. geregtshof in Vriesland, den gevorderden eed als zoodanig voor den Hoogen Raad der Nederlanden afgelegd.

— Men verzekert, dat de voorgenomen reis van Z. K. H. den Prins *van Oranje* naar Stuttgard, die dezer dagen zou hebben plaats gehad, en welke bestemd was tot eene contra-visitie voor het bezoek, dat de Koning van Wurtemberg, gedurende den afgeloopen zomer op het Loo heeft afgelegd, alsmede om afscheid te nemen van Hoogstdeszelfs Gemalin, H. K. H. Mevrouw de Prinses *van Oranje*, vóór den aanvang harer groote reis van Stuttgardt naar Weenen, Praag en Berlijn, uit hoofde van redenen van staatkundigen aard, geen voortgang hebben zal.

FRANEKER, *den 25 October*. Tot leden van den Stedelijken Raad dezer stad zijn door Z. M. benoemd de HH. Mrs. *A. Telting* en *G. Schot*.

LEEUWARDEN, *den 25 October*. Z. M. heeft tot buitengewoon hoogleeraren in de faculteit der geneeskunde aan de hoogeschool te Utrecht benoemd: den heer *F. C. Donders*, med. doct., officier van gezondheid der 2de klasse, leeraar aan de school ter opleiding van militaire geneeskundigen te Utrecht, en den heer *E. J. W. von Baumhauer*, geneesheer bij het krankzinnigen-gesticht te Deventer.

— Ten gevolge van bij de Regering ingekomene vertoogen wegens het nadeel, hetwelk aan den Nederlandschen boekhandel wordt toegebragt, door het nadrukken buiten 's lands, en voornamelijk in *Belgie*, van werken van welke in dit Rijk kopijregt wordt bezeten, en door het invoeren, verspreiden en verkoopen hier te lande van die nagedrukte werken, is door den Minister van Binnenlandsche Zaken, in verband met de deswege reeds van Regeringswege genomen maatregelen, een ieder, die kennis mogt bekomen van het nadrukken buiten 's lands van een werk, waarvan hier te lande kopijregt wordt bezeten, uitgenoodigt om daarvan opgave te doen aan de Departementen van Justitie en van Finantiën, ten einde die departementen bepaaldelijk op zoodanig werk de recherches zouden kunnen doen rigten.'

— Het op den 21 dezer aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden ontwerp van wet, strekkende tot ondersteuning van behoeftigen, is verdeeld in zes hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk bevat slechts één artikel van den volgenden inhoud: »Niemand heeft regt op onderstand. De behoeftige kan dien slechts vragen, en wel ter plaatse waar hij domicilie van onderstand heeft volgens de wet, en bij het bestuur door deze aangewezen. Door dit artikel wordt niet afgeweken van de bepalingen van het burgerlijk wetboek nopens het onderhoud, door bloed- of aanverwanten aan elkander verschuldigd.'' Het tweede hoofdstuk handelt over het domicilie van onderstand van behoeftigen en de gevolgen van hetzelve; het is gesplitst in acht afdeelingen; in de eerste van welke gehandeld wordt over de plaats waar de behoeftige domicilie van onderstand heeft; in de tweede over de acten van indemniteit en dergelijke; in de derde over het bestuur, aan hetwelk door den behoeftige onderstand kan gevraagd worden; in de vierde over vreemdelingen, bedelaars en landloopers, krankzinnigen enz., en over degenen die niet in de toepassing der vorige afdeelingen vallen; in de vijfde over den onderstand elders dan ter plaatse van het domicilie van onderstand verstrekt; in de zesde over de verjaring; de zevende bevat transitoire bepalingen, en de achtste handelt over de uitspraak der geschillen. Het derde hoofdstuk spreekt over het oprigten en het omschrijven van den werkkring van burgerlijke algemeene of gecombineerde armbesturen; het vierde over de subsidiën; het vijfde over de herziening der uitspraken of besluiten van plaatselijke besturen, en het zesde behelst slotbepalingen.

— De rijksmiddelen hebben in de eerste 9 maanden dezes jaars opgebragt *f* 39,018,027,10½ dat is *f* 291,334,82½ minder dan in de eerste negen maanden van 1846. De meerdere opbrengst der in- en uitgaande regten, scheepvaartregten, vuur- ton- en bakengeld was *f* 96,242 03, der registratie-, zegel- successieregten enz. *f* 811,068,09½; de mindere opbrengst der directe belastingen *f* 305,500,15, der accijnssen *f* 907,661,82½.

— De minister van finantiën heeft het algemeen verwittigd, dat, volgens ontvangen berigt van de Fransche post-administratie, de geregelde paketvaart, die in dit oogenblik tusschen Hâvre en New-York bestaat, in dier voege is ingerigt, dat gedurende de vier wintermaanden, te beginnen met December, éénmaal, en gedurende het overige gedeelte des jaars, tweemalen in de maand eene stoompaketboot over en weder uit elk der beide voormelde havens zal vertrekken. De dagen van afvaart zijn voor de eerstvolgende maanden bepaald als volgt: van Hâvre 10 en 24 October, 10 en 24 November, 23 December, 22 Januarij, 21 Februarij en 21 Maart eerstkomende, en van New-York 25 October, 9 en 24 November, 9 en 24 December, 23 Januarij, 21 Februarij, 21 Maart en 21 April aanstaande. De brieven en nieuwspapieren, welke men langs dezen weg uit de Nederlanden naar Noord-Amerika begeert te verzenden, worden op 's Rijks postkantoren aangenomen, met bijbetaling van het daarvoor verschuldigde frankeergeld; doch zal de verlangde wijze van verzending over Hâvre duidelijk op de adressen moeten zijn aangeduid.

— Uit Tilburg schrijft men, dat het Koninklijk Paleis aldaar, met den bouw waarvan in de maand Julij laatstleden een aanvang is gemaakt, binnen weinige dagen onder de kap zal zijn. De snelle en solide bouw van dit paleis wordt dagelijks door vele vreemdelingen bezigtigd, hetwelk meerdere drukte in de logementen aanbrengt. Het gunstig weder heeft er ook veel toe bijgedragen dat men thans reeds zoo ver gevorderd is.

— Het *Handelsblad* berigt, dat de fabrijk van stoom- en andere werktuigen van de heeren *Paul van Vlissingen* en *Dudok van Heel*, te Amsterdam, welke reeds nu eene der uitgebreidste in dit belangrijke vak is, en welke aan ongeveer 800 arbeiders werk verschaft, nog aanmerkelijk zal worden vergroot, en zonder daartoe door die heeren de achter hunne fabrijk gelegen gronden zijn aangekocht, terwijl het tegenwoordig getal werklieden, nadat deze uitbreiding zal zijn bewerkstelligd, vermoedelijk zou worden verdubbeld.

— Uit het kort verslag der prot. vereeniging *Christelijk Hulpbetoon* over 1846, blijkt dat onze prot. maatschappijen minzaam blijven zamenwerken. Immers de *Commissie van Zamenwerking* bestaande uit een lid van het bestuur van *Hulpbetoon*, een van *Unitas* en een van *Welstand*, hield den 1 Junij jl. hare eerste zamenkomst te 's Hage. Hulpbetoon telde 31 Dec. jl. 33 departementen met 12530 leden, en 60 sectien met 1158 leden, dus zamen 13,688 leden, dat is 172 meer dan een jaar vroeger.

— Om bij den naderenden winter de Twentsche fabrijken in haar gedrukt staat te gemoet te komen, heeft de Handelmaatschappij hare bestellingen van calicot enz. vervroegd en vergroot.

— Den 21 dezer des avonds tusschen 6 en 7 ure, woedde vlak boven de stad Zwolle een kortstondig maar buitengewoon hevig onweder. Bij den felsten slag heeft men bij den top van den toren vuur gezien, zoodat waarschijnlijk de bliksem den toren getroffen heeft, maar langs den afleider is afgegleden.

— De duffel- en baaifabrijken te Tilburg gaan dit jaar buitengemeen goed, en wanneer de bestellingen bij de fabrijkanten zóó als thans blijven voortduren, zullen welligt al de aanvragen voor den winter niet kunnen uitgevoerd worden. De aanvoeren van alle soorten van wol, en vooral van Engelsche kamling, zijn in dit saizoen ook buitengewoon groot geweest.

— In Sette, nabij Hemmen, wordt onder medewerking van Ds. *Heldringh*, een groot huis en tuin bestemd tot eene wijkplaats of asijl voor boetvaardige zondaressen, die blijken geven van berouw en vatbaarheid voor christelijken wandel. Het Asijl zal reeds in het begin van 1848 worden geopend. Ook wil men, dat te Amsterdam, Leijden, Rotterdam en Utrecht vereenigingen gevormd zijn om dergelijk doel in beperkter omvang en zonder gesticht bevorderlijk te zijn.

— De gothische zaal van het stadshuis te Brussel tijdelijk ingeruimd zijnde voor eene tentoonstelling, worden de huwelijken wederom voltrokken in de zaal waar zulks vroeger plaats had. Het toeval wil dat het loterijrad, hetwelk dient tot uitloting van de obligatien der stedelijke leening, geplaatst is ter zijde der twee stoelen, waarop de aanstaande echtelingen bij de huwelijksvoltrekking zitten gaan. De stadshuisklerken beducht voor eene vermindering hunner emolumenten, dringen aan op de tijdelijke wegruiming van dat bedenkelijk zinnebeeld.

— Van wege de Engelsche Admiraliteit is eene zeer belangrijke circulaire aan al de vlag-officieren, kapiteinen en gezagvoerders op de schepen der Engelsche marine gerigt, die het verblijdend bewijs van verbetering in de zeden en gewoonten der Engelsche zeelieden inhoudt. Ten gevolge nml. van door de equipagien van verscheidene schepen daartoe gedaan verzoek, wordt toegestaan, dat aan ieder die, in plaats van het thans gebruikelijk ration jenever, slechts de helft daarvan ontvangen wil, het bedrag der andere helft in thee en suiker zal verstrekt worden. Niemand die zulks vrijwillig verkiest, is verpligt zich aan deze verandering te onderwerpen.

SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen. 17 October. H. S. Vos, *Reyna*, Noorwegen, hout; H. J. Hazewinkel, *Jantina*, Petersburg, granen; J. H. Mulder, *Alida*, Dantzig, hout; B. G. Ebeling, *Vrede*, Dantzig, hout; O. Ruiten, *Eendragt*, Petersburg, lijnzaad; H. de Groot, *Jantina*, Noorwegen, hout; A. H. Gotthardt, *Atten Sodskende*, Amsterdam, ledig. 19 dito. B. C. Post, *Wilhelmina Hendrika*, Leith, kool; H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, ledig; C. Carter, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, stukgoed. 20 dito. J. G. Munneke, *Baudina*, New-Castle, kool; J. Staben, *Auguste & Frederike*, Riga, hout; P. Meijer, *Waakzaamheid*, Amsterdam, ledig. 21 dito. D. H. Duintjer, *Friso*, Amsterdam, ledig; S. Cook, *Sir Robert Peel*, (*S.*) Londen, stukgoed; T. Colijer, *Magnet*, (*S.*) Londen, rijst; B. J. de Groot, *Josina Wilhelmina*, Stockholm, teer.

Vertrokken. 16 Oct. S. Dekker, *Onderneming*, Avontuur, kaas; T. Colijer, *Magnet* (*S.*) Londen, boter en vee; S. Cook, *Sir Robert Peel*, (*S.*) Londen, boter en vee. 17 dito. H. J. Brunius, *de Vos*, Oostzee, pannen. 20 dito. H. W. Nevill, *Lion*, (*S.*), Londen, boter en vee; C. Carter, *Lord John Russell*, (*S.*), Londen, boter en vee; H. H. de Boer, *Hoop & Verwachting*, New-Castle, ballast en kaas.

203DE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Trekking der tweede Klasse.

1ste Lijst.	No. 12186, een prijs van *f* 2500. No. 14456, een prijs van *f* 1250. No. 15262, 9767, ieder een prijs van *f* 1000.
2de Lijst.	No. 9672, een prijs van *f* 1250. No. 13754, 5114, ieder een prijs van *f* 1000.
3de Lijst.	No. 14340, een prijs van *f* 20,000. No. 15329, een prijs van *f* 5000. No. 4418, 2040, 14238, 19970, 15448, ieder een prijs van *f* 1000.
4de Lijst.	No. 210, een prijs van *f* 1000.

MENGELWERK.

VIGLIUS VAN AIJTTA.

In een zeldzaam voorkomend werkje, getiteld: CORNU-COPIAE, *dat is een boeck van allerleij materiën, seer leersaem ende aengenaem om te lesen voor alle liefhebbers van vreemde ende fraaije dingen. Gemaeckt ende 't samen gebracht door* JOANNES BAERS, *Out-Kercken dienaer. Gedruckt te Amsterdam, tot kost ende last van den Auteur, in 't jaer* 1648, vindt men vele zaken van allerlei aard, welke de Schrijver sedert het jaar 1600 hier en daar gelezen, gezien en uit den mond van geloofwaardige personen vernomen had.

In dit boekje komen ook voor de navolgende bijzonderheden, waarmede de Heer P. SCHELTEMA ons bekend heeft gemaakt in zijn onlangs gegeven tweede deel van *Oud* en *Nieuw* uit de *Vaderlandsche Geschiedenis en Letterkunde*, welke Schrijver door den Hoogleeraar TIJDEMAN met dit boekjen was bekend gemaakt.

»Eer wij uijt Frieslant gingen, hebben mijn Vader ende ick daer gesien het huijs van den President VIGLIUS te *Swichum*, een klein dorpcken, gelegen suijtwaert een uijre ofte twee van *Leeuwaerden*, daer de President VIGLIUS van geboorte was. Deze VIGLIUS is geweest een boeren-soon van dat dorp, sijnde namaels geworden een seer geleert man in de rechten ende President van den Hoogen Raet te *Brussel*, van wegen den Keijser CAROLUS QUINTUS. Sijn vader hadde veel kinderen, ende seijde op een tijd tegen een goet vrient: »*Met al mijn bernen wit ick wel reij, maer mit onsen Vigle wit ik nen reij.*'' dat is: »Met al mijne kinderen weet ick wel raet, maer met onsen VIGLE weet ick geen raet.''

VIGLE woude in sijnen sin niet deugen, want als hij de schapen hoeden soude, soo ginck hij ergens onder een hegge sitten, ende las in een briefcken ofte boecxken, dat hij hadde, ende liet de schapen in 't kooren loopen. Dit hoorende die vrient, tegen denwelcken hij dit van sijn soon VIGLE sprack; seijde dese: Ick woude den jongen liever laten studeren. Ende die VIGLE is soo een man geworden, dat hij soo groot is geweest, als hier te lande oijt iemant geweest is, ende hij heeft alle sijne vrienden rijck ende edel gemaeckt. gelijck ick dan oock veel derzelver in dien tijd nog in *Frieslant* gekend hebbe. Eens bij hem een van sijn neven van geringe conditie gekomen sijnde, soo seijde hij: »Neef! ick moet u oock aen een officie helpen.'' Och neen, seijde deze, ick ben der niet bequaem toe. »Stil, seijde VIGLIUS, Neef! gij weet niet, met hoe weijnig wijsheijt dat het lant geregeert wort.''

»Deze VIGLIUS heeft van sijn onnoosel dorpcken, daer bij van geboorte was, en daer maer 5 ofte 6 huijsen bij de Kerck staen, sijnen name, ofte toename genomen, sijnde genaemt geweest VIGLE VAN SWICHEM, ende hij heeft gevoert in sijn wapen een tarwe-schoof ende anders niet. Hij heeft op dat dorp digt bij de Kercke een huijs getimmert, daeraen soo vele vensters waren (soo men seijde) als er dagen in het jaer waren. Ick heb het huijs met mijn Vader van onder tot boven gesien, maer juijst de vensters niet getelt.''

»Hij is te *Gent* gestorven ende begraven. Mijn Vader heb ick hooren seggen, dat hij in sijn graf geweest is, eer hij self daerin was, bij gevalle te Gent gaende door de Kercke, daer de Kelder tot sijn begravenisse gemaeckt wiert. Het devijs van dezen, VIGLIUS was, *Vita hominum Vigilia*, alluderende op sijn naam. Dat is: Het leven van den mensch is een wacht.''

Die kelder, hierboven vermeld is in de beneden Kerk of crijpta ter zijde van het koor, onder de eerste kapel, aan den regterkant in de St. Bavo Kerk. Daar is een marmeren graftombe, te zijner eere opgerigt, waarvan eene afbeelding, in staal au trait, door C. ONGHENA gegraveerd, voorkomt in het derde deel van de *Vrije Fries*, met eene mededeeling van den Heer Mr. J. DIRKS. De tombe is eenvoudig maar in een goeden stijl gebeiteld. Het middendeel bevat een Latijnsch opschrift, vertaald luidende:

Den algoeden, oppermagtigen God.

Toegewijd aan den zeer eerwaardigen Heere WIGLE AIJTTA VAN ZWICHEM, een Fries, zeer beroemd regtsgeleerde, eerst gemijterd Proost van deze hoofdkerk, Kanselier van de orde van het Gulden vlies, zoowel onder de zeer magtige Vorsten Keizer KAREL *den vijfden*, als onder PHILIPS *den tweeden*, Koning van

Spanje, met allen ijver en trouw Voorzitter van den Raad van State en van den geheimen Raad der Nederlanden, die, nadat hij deze Kerk door vrome stichtingen en verscheidene gedenkteekenen versierd had, de Hooge School van *Leuven*, door een naar hem genoemd collegie, niet minder mild en kostelijk begiftigd, en zijn geboortegrond, voor immer, door het stichten van een nieuw Godshuis, aan zich verpligt heeft. Die eindelijk, na langen strijd en onvermoeiden arbeid, zat van dagen, vol van eer, zijnen Koning getrouw, zijn Vaderland dierbaar, nuttig aan allen, niemand tot leed, den zijnen tot groot genis, in den Heere is gerust den 8 Mei 1577.

Zoo was hij. Helaas lezer! hij *was* het.

Bewonder hem, volg hem na en waakt, gedachtig aan zijne wijze schildspreuk:

Der stervelingen leven is eene nachtwake.

Boven dit opschrift ziet men *drie* gekleurde wapens. Het middelste is dat van Viglius zelve, zijnde een gouden koornschoof, met een gouden band gebonden; op een blaauw veld, getimbreerd door eenen Abtsmijter en Staf, en voorzien van zijne spreuk.

Het wapen aan de linkerzijde, is het wapen van het kapittel van *St. Bavo*, zijnde een feniks uit de vlammen vliegende, met eenen abtsstaf daarachter, beide van goud op een blaauw veld, benevens de zinspreuk:

God doet meer.

Het derde wapen is dat van St. Bavo, Graaf van *Vlaanderen*, hebbende op een blaauw veld een zilveren regts loopende leeuw, dragende vier roode facetten of ruiten, gehalsband, getongd en met een gouden kroon. Het schild is gedekt met eene grafelijke kroon.

Viglius had op de kerk van *St. Bavo* eene bijzondere betrekking, waarom hij dan ook bij zijn leven daarin eene graftombe voor zich zal opgerigt hebben. Na den dood zijner gade Jacoba d'Amant in 1552 zoo vermeldt de Heer Dirks verder, welke hem geene kinderen naliet, is bij Viglius eene steeds toenemende overhelling tot het omhelzen van den geestelijken stand zigtbaar. Hetzij hij de hevige staatkundige en godsdienstige twisten van zijnen tijd moede was; hetzij hij niet langer in dezelve een hoofdrol wilde spelen, hetwelk zijne betrekkingen van zelve mede bragten; hetzij zijn, sedert 1588, zwaar geschokt ligchaam hem noodzaakte, meer rustige betrekkingen te zoeken; hetzij hij door zijnen overgang tot den geestelijken stand een openlijk en alles afdoend bewijs wilde geven, dat hij de oude leer getrouw bleef, en daardoor alle verdenking den bodem insloeg; hetzij meer dan eene dezer redenen te zamen genomen hiertoe werkten, genoeg zij het ons te weten, dat Viglius hiertoe de eerste stap in 1556 deed. Destijds nam hij den voorslag van Lucas Munich, Abt van *St. Bavo* te *Gent*, om zijn Coadjutor te worden, aan, eene betrekking, om welke vele grooten des Lands, voor hunne zonen, bij den Abt aanhielden. Onder deze waren de Graaf van Bossu, de Heeren van Brederode en anderen.

Onder voor Viglius zeer vleijende bewoordingen, gaf Philips de *tweede* zijne goedkeuring aan deze voordragt, door welke gunst Viglius aan zijne staatkundige betrekkingen op nieuw verbonden werd, uit welke hij destijds willens was zijn ontslag bij den Koning te vragen.

Na den dood van Lucas Munich, in 1562, volgde hij dezen als Proost van *St. Bavo* op, en nam van zijne Proostdij, eerst bij volmagt, bezit. Hij hield daarna, op den 3 Februarij 1562 zijne plegtige intrede te *Gent*. Nadat hij met behoorlijke tusschenpoozen, eerst Onder-Diaken, daarna als Diaken, de Kerkelijke rangen had doorgeloopen, werd hij in October van dat jaar, door den Kardinaal van Granvelle, tot Priester geordend, bediende des Zondags voor Allerheiligen het eerst de mis, en werd daarna door den Kardinaal plegtig als Abt ingezegend. Weldra verschenen er gedenkpenningen, waardoor de nieuwe waardigheid van Viglius kenbaar werd, daar men op dezelve zijn wapen geëcarteleerd met dat der Proostdij van *St. Bavo* en gedekt met een Abtsmijter en staf, vindt afgebeeld.

Als zoodanig verrigtte Viglius, op Paaschdag 1564, voor het eerst met mijter en staf, als Proost van *St. Bavo*, de dienst in die kerk, met welke kerk kort daarop nieuwe veranderingen voorvielen.

Den 12 Mei 1559 toch had Paus Paulus de *vierde* bepaald, uit welke landstreken het nieuw op te rigten Bisdom *Gent* bestaan zoude, en ten einde dit van een behoorlijk inkomen te voorzien, vernietigde zijn opvolger, Pius de *vierde*, bij bulle van den 7 Augustus 1565, de Proostdij der Collegiale *St. Bavo* Kerk, verhief dezelve tot eene Cathedrale Kerk, en gaf aan Janssenius, eerste Bisschop van *Gent*, en deszelfs opvolgers, al de inkomsten der Proostdij, met alle voorregten daaraan verbonden, evenwel eerst te genieten na den dood van Viglius, zoo als dit bij de bulle van oprigting bepaald was. Evenwel hield hierdoor de betrekking van Proost van *St. Bavo* niet op te bestaan, want Viglius verkreeg den 18 Mei 1578, bij opene brieven van Koning Philips, magtiging, om zich eenen Coadjutor en toekomstigen opvolger te kiezen, waartoe hij zijne keuze op zijnen neef, Bucho Aytta van Zwichem, liet vallen, die sedert 26 November 1571, Kanunnik van *St. Bavo* was. Aan dezen werd, als geheele inkomst zijner Proostdij, twee der Prebenden toegelegd, uit diegene van welke zijn voorganger de inkomsten genoot, daar al het andere, zoo als wij gezien hebben, na den dood van Viglius, tot de inkomsten van den Bisschop moest keeren. Na den dood van Viglius, den 8 Mei 1577, presenteerde Bucho zich, aan het Kapittel om bezit van de nieuwe Proostdij te nemen. Het Kapittel beried zich hierop gedurende drie maanden, doch stond hem eindelijk de in bezitneming dier waardigheid, den 31 October 1577, toe. Hij stierf te 's Hertogenbosch 30 October 1599. — Folkert Aytta was eerst Kanunnik, later Thesaurier en eindelijk Cantor der *St. Bavo*, en zoo waren er nog meer neven en bloedverwanten, die door Viglius uitmuntend werden bedacht. Zoo kruipt het bloed, waar het niet gaan kan.

COMMISSARISSEN van de STADS TEEKENSCHOOL te *Leeuwarden*, roepen bij deze op, alle zoodanige Jongelingen, welke verlangen Onderwijs te ontvangen in het BOUWKUNDIG TEEKENEN, om zich van heden tot en met den 4 November eerstkomende, daartoe aan te melden ten huize van den Heer *J. van der Wielen*, op de Nieuwestad alhier, des middags ten 12 ure, ieder voorzien van een bewijs van goed gedrag, afgegeven door de Bazen bij welken zij werken, ten einde uit degenen die zich alzoo aangeven, eene keuze te doen ter vervulling der opengevallen plaatsen op gedachte School.

Leeuwarden, den 18 October 1847.

Commissarissen voornoemd,
Van BOELENS, *Voorzitter*.
C. J. BOLTEN, *Secretaris*.

*** Getrouwd:
Franeker, den 17 October 1847. D. BRAAK, *Genees- en Heelmeester*, en H. M. REPKO.

*** Heden beviel van eene Dochter, CATHARINA BREUNING, geb. Meinesz.
Wolvega, den 18 October 1847.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene Dochter T. WIJMA, geliefde Echtgenoote van
Harlingen, den 24 October 1847. J. F. POSTHUMA.

*** Heden beviel van eenen Zoon MARIA GORTER, Echtgenoot van
Leeuwarden, den 25 October 1847. S. C. C. ALBARDA.

*** Met een diepgewond hart volbreng ik den treurigen pligt, door het afsterven van mijne beminde Echtgenoot HIJKE JELLEMA, in den nog jeugdigen leeftijd van ruim 38 jaren, bekend te maken. Na eene gelukkige echtvereeniging van $16\frac{1}{2}$ jaren maakten hevige beroerten, aan haar voor mij en hare Betrekkingen zoo dierbaar leven een einde.

Olde-Galileën bij Leeuwarden, den 18 October 1847. D. IJ. VISSER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid onze jongste Zoon WILLEM, slechts den ouderdom van ruim een jaar bereikt hebbende.

Harlingen, den 18 October 1847.
P. ADAMA ZIJLSTRA.
L. J. ZIJLSTRA — Banga.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene korte ongesteldheid, onze dierbare Moeder, Vrouwe ELEONORA ALAGONDA HOUDINA GOCKINGA, Weduwe van wijlen den Heer Mr. *J. Lohman*, in den ouderdom van ruim 69 jaren.

Groningen, den 18 October 1847. L. B. LOHMAN.
Uit aller naam.

*** Heden overleed na langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 42 jaren, mijne geliefde jongste Dochter AALTJE SMEDING, in leven Moeder in het Weeshuis te Bolsward; zwaar valt mij in mijnen hoogen ouderdom, als ook mijne Kinderen dit verlies; de Godsdienst en de hoop op eene zalige standverwisseling, leenigt onze smart.

Leeuwarden, den 20 October 1847. M. BEETSHOLT, Wed. J. Smeding.
Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwddochter.
Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden overleed alhier, na eene kortstondige doch hevige ongesteldheid, mijn tweede Zoon, Jhr. CHARLES LOUIS WAUBERT de PUISEAU, Postdirecteur te dezer stede, in den ouderdom van 44 jaren, nalatende vijf nu ouderlooze Kinderen.

Sneek, den 20 October 1847. WAUBERT de PUISEAU.

*** Heden overleed na een kortstondig maar smartelijk lijden, mijne veelgeliefde Echtgenoote AAFKE SNIJDER, na eene genoegelijke echtvereeniging van 26 jaren en 8 maanden.

Leeuwarden, den 23 October 1847. P. J. OOLGAARD.

LEEUWARDEN, den 24 October 1847. Heden overleed onze waarde Vader BERNARDUS van der WEERDT, in leven Mr. Kuiper alhier, in den gezegenden ouderdom van 83 jaren en bijna 4 maanden.

P. van der WEERDT Bzn.
Mede uit naam mijner Broeders en Zuster.

*** Den 21 dezer kreeg ik de hartverscheurende tijding van het verdrinken van mijn Man, in den ouderdom van 35 jaren en 4 maanden, op eenigen afstand van de Kuinre in de Zuiderzee, varende in de beurt van hier op Kampen, mij nalatende twee onzer Liefdepanden, te jong om het groot verlies te beseffen. Ik was met hem 4 jaren en 3 maanden gelukkig vereenigd; hoe mij deze slag treft, gevoelt alleen die zulks ondervonden heeft.

Lemmer, den 24 October 1847. De Wed. D. D. van DIJK, geboren R. J. Drent.

*** Heden ontsliep onze geliefde ELISABETH MARGARETHA, bijna vijf jaren oud.

Bolsward, den 24 October 1847.
Mr. B. J. de KOK.
E. M. de KOK, geb. Mulier.
Eenige kennisgeving.

Opgave der Prijzen en aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 22 October 1847, aan de Waag te Leeuwarden:

PRIJZEN.	AANVOER.
BOTER, *f* 42,00.	490/4 252/8 95/16.
KAAS *f* 27,00 à *f* 31,00.	3754 Ned. ponden.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 23 October 1847.

Nederland.					Gebl.
Werk. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$53\frac{1}{4}$	$53\frac{3}{4}$		$53\frac{9}{16}$
Dito dito ..	3 »	64	$64\frac{3}{4}$		$64\frac{1}{4}$
Dito dito ...	4 »	$83\frac{1}{4}$	$83\frac{3}{4}$		$83\frac{3}{8}$
Amort.-Synd.	$3\frac{1}{2}$ »				
Handel-Maats.	$4\frac{1}{2}$ »	$162\frac{1}{2}$	$163\frac{1}{4}$		163
O. I. Leening	4 »				
Belgie.					
bij Banc. Belg .	$2\frac{1}{2}$ pCt.				
Spanje.					
L.b. *Ard.* van 35 £	5 pCt.	$12\frac{3}{4}$	$13\frac{1}{4}$		13
Dito onbep. Stuk.	5 »	$11\frac{1}{2}$	$12\frac{1}{2}$		
dito Binnenl. à 6/m	3 »	24	$24\frac{1}{2}$		$24\frac{3}{16}$
Ardoin Coupon		$10\frac{3}{4}$	$11\frac{1}{4}$		

Portugal.				Gebl.
Neg. te Londen	3 pCt.			
Dito dito	4 »	$21\frac{3}{4}$	$22\frac{1}{4}$	$22\frac{13}{16}$
Rusland.				
Ob. bij *H.* $\frac{1788}{1816}$	5 pCt.	$102\frac{1}{2}$	$103\frac{1}{4}$	$102\frac{3}{4}$
dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 »			
Dito bij dito ..	4 »	$85\frac{3}{4}$	86	$85\frac{7}{8}$
Dito bij *Stiegl.*	4 »			
Amerika.				
Oblig	6 pCt.			
Bank-Actien.				
Oostenrijk.				
Metaliek	5 pCt.	99	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{3}{8}$
W. B. bij *G. & Co.*	5 »			
Brazilie.				
Leening	5 pCt.	$82\frac{3}{4}$	$83\frac{1}{4}$	

Poolsche Loten fl. 500, 140, 141, $140\frac{1}{2}$; N. Weener Aand. fl. 250, 359, 361, 360; Napels Cert. bij *L. & B.* $91\frac{1}{4}$, 92, $91\frac{3}{4}$; Grenada $17\frac{3}{4}$, $18\frac{1}{4}$; Peru 16, $16\frac{1}{2}$; Venezuela $32\frac{3}{4}$, $33\frac{1}{4}$, 33.

Binnenlandsche fondsen waren een weinig flaauwer; Handelmaatschappij aanvankelijk lager, herstelde zich op de koers van gisteren; Rijn-Spoorweg heeft zich hernieuwd ruim 1 pct. verbeterd.

Spaansche fondsen aanvankelijk gewild, zijn later terug gegaan, blijvende iets vaster dan gisteren; Portugal lager; Peru iets williger; Oostenrijk iets vaster, overigens zonder merkbaar verschil; ofschoon de buitenmarkten aanleiding gaven tot eenige verbetering in de fondsen, is dit zonder invloed gebleven.

AANMERKING.

In de Advertentie wegens het boelgoed te houden door P. van HASINGA, ten huize van de Wed. *Sjuk D. Sandstra*, (geplaatst geweest op pag. 3 dezer Courant van 11. Vrijdag), staat abusief: te Boxum, moet zijn: te BOZUM.

Finale toewijzing van Hoogveen.

De Notarissen ATTEMA, te Oldeberkoop, en TADEMA, te Oosterwolde, zullen, ten verzoeke van HH. Compagnons der Opsterlandsche en Ooststellingwerfsche Vaarten en Veenen, op Donderdag den 28 October 1847, 's voormiddags ten 11 ure, ten huize van *Frans van der Wal*, Logementhouder te Gorredijk, finaal verkoopen:

De elf perceelen HOOGVEEN, gelegen aan de 2de, 4de, 5de, 6de en 7de Wijken te Appelscha, en den 21 October jl. in veiling gebragt. Breeder bij Verkoopboekjes omschreven, en bij bovengenoemde Notarissen verkrijgbaar.

J. DAMEN, Deurwaarder te Harlingen, zal, op verzoek, aldaar aan de Zoutsloot, op Woensdag den 27 October e. k., des voormiddags ten elf ure, bij het Pakhuis van wijlen den Heer *D. J. Zeilmaker*, publiek verkoopen:

Eenige nieuwe en gebruikte ANKERS, eenige gebruikte en oude ZEILEN, gebruikt en oud TOUWWERK, RONDHOUT en wat er verder zal worden aangeboden.

Deurwaarder J. DAMEN, zal, op Maandag den 1 November e. k., ten huize van *Pieter IJpes Schuitmaker*, op het Vliet te Franeker, 's voormiddags ten 11 ure, publiek verkoopen:

Eenige MEUBELEN, als: Kabinet, Tafels, Stoelen, Schilderijen, Spiegel enz. enz., — en 's namiddags ten twee ure: SCHEEPSTIMMERMANS-GEREEDSCHAPPEN, bestaande in: Vijzels, Dommekrachten, Trek- en Spanzagen, Jijn's en Blokken; — voorts: 18 zware en 31 ligte eiken Krommers, eenige eiken Posten, Zegen en andere HOUTWAREN enz.; — alsmede: 5 eiken BALKEN en een VRICHT; liggende aan den Molen van den Heer *S. T. van de Wint*, onder den dorpe Midlum.

Uit de hand te koop:

Een VEERSCHEEPJE met TOEBEHOOREN, groot 9 Ton; alles in goeden staat; bij den Scheepstimmerbaas R. STUVENBERG, te Sneek, waar hetzelve ter bezigtiging ligt.

De Crediteuren en Debiteuren van PIETER GERRITS SCHAAFSMA, Timmerman en Winkelier te Beers, worden verzocht, vóór of op den 5 November 1847, *franco* opgave van hun crediet en debet te doen, ten Kantore van den Notaris F. BOLTJES, te Grouw.

HOUTVEILING.

De Notaris Mr. J. D. VAN DER PLAATS, te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van S. TULP, aldaar, op Donderdag den 28 October 1847, ten 9 ure voor den middag, op den Arendstuin bij Leeuwarden, verkoopen: 3 à 4 Indingen beste eiken WOUDBOOMEN, van onderscheidene zwaarte en lengte, eene partij KROM-HOUT, LEGGERS en DAMLEGGERS, HEK- en STEKPALEN, 42 Zeeuwsche ipen BOOMEN, van onderscheidene zwaarte en lengte; voorts eene beste partij eiken PLANKEN, in onderscheidene dikte en lengte, zeer geschikt voor Huis- en Scheepstimmerlieden, Molen- en Wagenmakers, Kuipers enz., aangevoerd door de Kooplieden *W. A. van Rosen* en *J. P. v. d. Velde*, te Oosterwolde.

BOELGOED.

Mr. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, op Woensdag den 3 November 1847, des voormiddags ten 10 ure, *ten huize en verzoeke* van J. H. VAN RIJGERSMA, *Kastelein op Kleine Drie Romers aan den Straatweg onder Goutum*, op crediet, bij boelgoed, presenteren te verkoopen:

7 Beste KOEIJEN, waaronder: 4 vroegmelke en 1 vette; — voorts: 2 beste WERKPAARDEN, eene KAPCHAIS, en ongeveer 8 koesëten best hooglandsch gewonnen HOOI.

Het Veerschip van Bolsward op Makkum.

De Notaris E. T. KUIPER, zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, te Makkum, op Donderdag den 28 October 1847, des namiddags ten 3 ure, in *het Blaauwhuis* te Bolsward, finaal verkoopen:

Het overdekt en geadmitteerd VEERSCHIP *de 2 Compagnons*, varende in de vaste beurten van *Bolsward* op *Makkum* et vice versa, benevens de geregtigheden tot het Veer en bijbehoorende Inventaris; thans door *S. T. Mensonides* bevaren; 8 dagen na de toewijzing te aanvaarden; waarop geboden is de geringe som van *f* 725.

BOELGOED. - De Notaris E. T. KUIPER, te Bolsward, zal, op Woensdag den 3 November 1847, des morgens ten 9 ure precies aan te vangen, ten Sterfhuize van wijlen Mejufvrouw de Weduwe *W. v. d. Zee*, te Parrega, om gereed geld presenteren te verkoopen:

Een' deftigen en wel geconserveerden INBOEDEL, bestaande uit: MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder: 1 fraai mahonijhouten Kabinet, 1 dito ronde Tafel, 1 Secretaire, 1 Pulpitum, 1 Staartstukklok, 1 Turfbak, 2 Tafellampen, Spiegels en Schilderijen, Tafels, Stoelen, Doofketel, Bak-Aker, Gotelingen, divers Porselein en Glaswerk, Koper-, Tin-, Aard , Blik- en IJzerwerk, alsmede 4 extra beste Bedden met toebehooren, veel Bed- en Tafellinnen. — Voorts GOUDEN en ZILVEREN WERKEN, JUWEELEN en andere KLEINODIEN, als: 1 gouden Oorijzer met breeden beugel, 1 dito Zakhorologie met ketting, 1 Boek met gouden haken, 1 paar dito Haken, 1 dito Halsketting, Halsdoten met Bloedkoralen en Gitten, Vingerringen, Doek- en Mutsspelden, juweelen Boot en Ring, zilveren Brandewijnskop, 18 dito Spijslepels, 2 dito Strooijers, 12 Suikertepeltjes, 1 Boek met zilveren haken, Knipje, Reukdoosje. Breidschede, enz.; en eindelijk: eene beste Boot met 2 stel Zeilen, eene partij BAGGELAAR TURF en al hetgeen meer zal worden te voorschijn gebragt.

ZEGT HET VOORT.

VERKOOPING.

De Notaris Mr. A. VAN SLOOTEN, te Dockum, zal, ten verzoeke van den Deurwaarder VAN DER WERFF, aldaar, qq., publiek, bij strijk- en verhooggeld, verkoopen:

1. Een HUIS en ERF cum annexis, in wijk D, no. 74, te Dockum, Kad. sectie A, no. 890, gelegen aan den Stadswal en het Groot Diep, zeer geschikt tot eene Scheepstimmerwerf of Fabrijk.
2. Eene BEURT of de HELFT in een TREKSCHIP, van *Dockum* op *Strobos*, geteekend no. 6, met al hetgeen daaraan is verbonden.

Het 1ste perceel dadelijk en het 2de den 12 Mei 1848 vrij te aanvaarden.

De gegadigden komen op Woensdag den 3 November 1847, des avonds ten 7 ure, ten huize van den Kastelein *J. Dijkstra*, bij de Woudpoort te Dockum.

BELANGRIJK BOELGOED
van Meubelen en Huisgeraden
TE GALAMADAMMEN.

Mr. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, op Dingsdag, Donderdag en Vrijdag den 9, 11 en 12 November 1847, des morgens precies ten negen ure aan te vangen, bij boelgoed en om gereed geld presenteren te verkoopen:

Eenen belangrijken, best onderhouden en zindelijken INBOEDEL, bestaande voornamelijk in: 9 beste Bedden met Peluwen, Kussens, wollen en andere Dekens, pl. minus 100 stuks onderscheidene Stoelen, 20 zoo mahonijhouten als andere Tafels, 2 welgeconserveerde Kagchels, een best Kabinet, een Jouwster Spinde, Turfbak met cilinder, Engelsche en andere Lampen, onderscheidene groote en kleine Spiegels, Tafellinnen, Handdoeken enz., Engelsch en ander Aardewerk, eene groote hoeveelheid Glas- en Kristalgoederen, waaronder 12 Champagne-glazen, Theegoed, Thee-servicezen en Porselein, eene aanzienlijke partij Koper-, Blik- en IJzerwaren en hetgeen verder tot een welingerigt Logement behoort.

Voorts: 3 kalve- en 1 vette Koe, 1 best Kalfsrier en 3 Schapen, Boerenreeuw en Gereedschap, als: 1 Tjenne met koperen hoep, koperen en houten Aden en Emmers, Molkenvaten, Zuipbooitsen en wat dies meer zij. — Een Kapwagen, twee nieuwe Barten met aanbehooren, een Melkboot, Vischkaren en onderscheidene Paardenkribben, en hetgeen ten dage des verkoops meer zal worden aangeboden.

Wie gading maakt, kome op tijd voormeld, ten huize van de Wed. *Christ. Suhr*, te Galamadammen ter koopen op alsdan voor te lezen Conditien.

NB. De Goederen zijn dagelijks te bezigtigen.

Bij geslotene briefjes te huur.

Men presenteert TE HUUR bij geslotene briefjes, voor den tijd van vijf aaneenvolgende jaren, ingaande Petri en Mei 1848:

Eene ZATHE en LANDEN, te Nijega, in Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde; geheel groot 35 bunder 1 roede 62 el; tot bovengemeld tijdstip in huur en gebruik bij de Wed. *Johs. F. Haarsma.*

De Condition liggen ter lezing ten Kantore van Mr. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, alwaar de briefjes vóór of op den eersten November e. k. moeten zijn ingeleverd.

BOELGOED
ten Sterfhuize van den Heer J. F. VAN DER LAAN,
TE HINDELOOPEN, OP WOENSDAG DEN 27 OCTOBER 1847, DES MORGENS TEN 9 URE, EN VOLGENDE DAGEN.

De Deurwaarder T. A. KUIPERS, te Hindeloopen, en de Secretaris J. ALBERTS, aldaar, zijn voornemens, op tijd en plaats bovengemeld, bij boelgoed, tegen dadelijke betaling, ter verkoop te presenteren:

Een' deftigen BURGER-INBOEDEL, bestaande in:

NETTE MEUBELEN EN HUISGERADEN,

waaronder: 1 Kabinet, 1 Pulpitum, 1 fraai eikenhouten Kastje of zoogenaamd Schreen, 2 geschilderde Lessenaars, 1 Ledikant met Gordijnen, 1 Friesche Klok, 1 best Weerglas, 4 Spiegels, onder welke 2 zeer groote, met smaakvolle en zwaar vergulde Lijsten zijn, 4 Bedden met toebehooren, diverse Tafels, Stoelen, Schilderijen, fraai Oost-Indisch Porselein, Koper-, Tin-, IJzer, Blik-, Glas- en Aardewerk.

FIJN BED- EN TAFELLINNEN, ENZ.,

zijnde hoofdzakelijk: Bedlakens, Kussensloopen, Peluwzakken, Tafellakens en Servetten, 1 uitmuntende Rouwmantel, enz., enz.

FRAAI GEWERKT ZILVER,

te weten: 19 zilveren Lepels, 12 dito Vorken, 21 Messen met dito Hechten, 1 zilveren Soeplepel, 2 dito Zoutvaatjes met Schobjes, 1 dito Pepervaatje, 1 dito Suikerbakje, 4 dito Suikerstrooijers, 2 dito Suikerschobjes, 2 dito Knijpers, 1 dito Melkpijp en Knop-ijzer, 10 dito Lepeltjes, 1 dito Kurkentrekker, 6 Kurken met zilveren beslag, 1 zilveren Sleutelring met Haak, benevens 1 Boek met zilveren Haken.

EN DIFFERENTE GOEDEREN,

als: Eenige manden beste Goudsche Pijpen, onderscheidene kisjes Sigaren, ledige Vaten en Flesschen, eene groote partij oud Hout, waaronder ook nog geschikt tot vertimmering, een partijtje Steen, oud Lood, oude Rongen, oude Gewigten en ander IJzer, en eindelijk 1 Hooiwagen, 1 Karretje, Paardentuig en wat meer zal worden aangeboden.

ZEGT HET VOORT.

De Notaris WIJMA en Deurwaarder DAMEN, zullen, op Woensdag den 3 November 1847, des namiddags ten 2 ure, in de Herberg *de Ooijevaar*, te Harlingen, in het openbaar veilen: Het VEERSCHIP, varende in de beurt van *Harlingen* op *Sneek* en terug, met de daarbij zijnde goederen en gereedschappen en de geregtigheid van het Veer, zoodanig als hetzelve wordt bevaren door *van der Heide* en *de Vrie*; terstond vrij te aanvaarden.

FINALE VERKOOP.

De Notaris G. PEETING, te Heerenveen, zal, ten verzoeke van de Heeren Mr. M. VAN HELOMA, Advocaat te Wolvega, en Mr. Æ. M. DE SWART, Procureur te Leeuwarden, namens de Erven van wijlen de Wel Geborene Vrouwe M. K. VAN VIERSSEN, geb. *van Scheltinga*, in leven te Oudeschoot, publiek bij finale toewijzing presenteren te verkoopen:

Eene wel onderhoudene en in goeden staat zijnde ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE, SCHUUR en KARNMOLEN, ERF, BOOMGAARD, BOOMEN en PLANTAGIEN, staande en gelegen te Oosterboorn onder den dorpe Oldeboorn in de grietenij Utingeradeel, kadastraal bekend sectie C, met de nummers 45, 51, 52 53, 70, 72, 84, 85, 90 tot 93, 106, 109 tot 116, 18 en 82, en gemeente Tjalleberd, sectie D, nos. 42 en 44, te zamen aan Weid- en Hooilanden, in ééne strekking van de Boorn tot aan en over het Deel loopende, eene grootte bevattende van 40 bunder 74 roede 39 el; zoodanig dezelve thans door *Fieerk Harmens de Roos* als huurder wordt bewoond en gebruikt, en op St. Petri en 12 Mei 1848 is te aanvaarden; in 16 perceelen met regt van zamenvoeging.

Zijnde provisioneel geboden: op No. 1 *f* 1600. No. 2 *f* 1003. No 3 *f* 1850. No. 4 *f* 4161. No. 5 *f* 1407. No. 6 *f* 1450. No. 7 *f* 2050. No. 8 *f* 1350. No. 9 *f* 1000. No. 10 *f* 760. No. 11 *f* 1406. No. 12 *f* 756. No. 13 *f* 725. No. 14 *f* 605. No. 15 *f* 850. en no. 16 *f* 210. Te zamen uitmakende *f* 21,783.

Voorts nog: de NOORDELIJKE HELFT van een best vruchtdragend stuk HOOILAND, groot 11 bunder, *de Bouwmans Kamp* genaamd, gelegen onder Oldeboorn, kadastraal sectie C, no. 394, tegen de oude Boksloot en het Oude Deel loopende, eigen aan *J. H. Kerkstra*, Boer te Oudeschoot; waarop geboden is *f* 1925.

Alles op den 20 October jl. in veiling gebragt.

De gegadigden worden verzocht bij de finale toewijzing op Donderdag den 4 November 1847, des namiddags ten 5 ure, ten huize van *W. Meijer*, Kastelein te *Oudeschouw.*

VERKOOPING.

R. BORNEMAN, te Dronrijp, zal, ten verzoeke van zijn *Meester*, door een bevoegd beambte, publiek tegen dadelijke betaling, verkoopen, op Maandag den 1 November 1847, des morgens precies ten negen ure: Onderscheidene MEUBELEN en HUISGERADEN; dezelve zijn een dag vóór den verkoop voor de gegadigden vrij te zien.

LEES HIER.

Men verlangt tegen den 12 Mei e. k. op een der beste standen binnen *Dokkum* uit de hand TE KOOP: Eene **KOOPMANS-** of andere daartoe geschikte **HUIZINGE.** Gegadigden gelieven zich met opgaaf van stand, localiteit en prijs, met *franco* brieven onder lett. K. H. te adresseren bij A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

FAILLISSEMENT.

De schuldeischers in het faillissement van JOHANNES VAN DER STEL, Blikslager te Sneek, de bevoorregte en de pand- of hypotheek hebbende daaronder begrepen, worden opgeroepen, ter nadere bijeenkomst tot verificatie der schuldvorderingen, tegen Maandag den 8 November 1847, 's middags ten 12 ure, in het Paleis van Justitie te Sneek.

De Curator in voormeld faillissement,
VERWEIJ, *Procureur.*

Zeer voordeelige gelegenheid.

De DIRECTIE VAN HET NIEUWE VERKOOPHUIS EN DE NIEUWE BAZAR, van *AMSTERDAM*, ten huize van den Heer C. WITTEVEEN, te Leeuwarden, heeft de eer ter kennis van het zeer geachte Publiek te brengen, dat zij uiterlijk tot en met Vrijdag den 29 dezer hare nog voorhanden zijnde artikelen tot spotprijs finaal zal uitverkoopen.

NB. Nog ontvangen: eene partij Zijde, zeer geschikt tot Dames Kleedjes en Mantilles; benevens Heeren Winter-Jassen, verre beneden fabrijksprijs.

VEE-VOEDER,

FIJN GEBROKEN LIJNZAAD, eerste soort, is wederom verkrijgbaar te Woudsend, bij L. A. TROMP.

DE VAART
met de Stoomboot WILLEM II,

tusschen AMSTERDAM en DE LEMMER, geschiedt thans weder geregeld als naar gewoonte:

Van *Amsterdam*: Maandags, Woensdags en Vrijdags, 's morgens ten 7 ure.
„ *de Lemmer*, Dingsdags, Donderdags en Zaturdags, 's middags ten 12 ure.

P. VAN KLEFFENS Nz., Apothecar te *Dockum*, vraagt ten spoedigsten een' BEDIENDE. Brieven franco.

Bij den Ondergeteekende is op den 1 October jl. vergeten of blijven liggen een onverzegeld ZAKJE met differente MUNTSPECIEN. Die hetzelve vermist, kan het terug bekomen, na betaling der kosten en bewijs van eigendom te hebben aangetoond.

A. PIETERSON,
Mr. Timmerman te Leeuwarden.

Verkooping van Boeken te Franeker,

Op Donderdag den 28 October 1847, door Mr. G. SCHOT, Notaris te *Franeker*, ten verzoeke en *ten huize* van J. W. BRUINING Kz., Boekhandelaar aldaar, bij wien de Catalogus voor tien Cents wordt uitgegeven, bevattende ruim 800 goed geconditionneerde Boeken, Atlassen, Kaarten, Liefhebberijen enz.; alsmede een Piano Forto van 5¼ Octaaf.

***** Erkentelijk voor den bijval die de hieronder aangekondigde onderneming reeds vóór de uitgave des werks bij HH. Boekhandelaren in Nederland gevonden heeft, en waardoor de Ondergeteekende reeds, dadelijk bij de uitgave van hetzelve ruim zes duizend Exemplaren aan den handel had af te leveren; zoo is het hem thans een genoegen het Publiek te kunnen berigten, dat bij alle voorname Boekhandelaren in geruimen getale voorhanden is:

GROOT NEDERLANDSCH PRENTENBOEK,
MET ZEVEN HONDERD HOUTGRAVUREN,
MET BIJSCHRIFT VAN DE HEEREN W. J. VAN ZEGGELEN EN A. ISING.
BEVATTENDE DERTIG VELLEN DRUKS.
Prijs f 1,25.

De Uitgever van dit Prentenboek, sedert eenige jaren in het bezit van eenige duizende houtgravuren, waarvan velen nog nimmer gebruikt werden, is op het denkbeeld gekomen, daarvan eene verzameling met bijgevoegden tekst te doen drukken, en op die wijze een Prentenboek voor kinderen daar te stellen, hetwelk
door het buitengewoon groot getal platen,
door een buitengewoon goedkoopen prijs,
door de buitengewone inrigting en zamenstelling,
zóó uitlokkend is voor Nederlandsche huisgezinnen, dat het alom met gretigheid zal ontvangen worden en ALLE OUDERS van den beschaafden stand, ook ONDERWIJZERS die gewoon zijn prijzen uit te reiken, zich dit zullen aanschaffen.

De Uitgever vertrouwt dat het werk zich zelve genoeg aanbeveelt, en het derhalve onnoodig is daarover verder uit te weiden; hij beveelt deze onderneming het Nederlandsch publiek minzaam aan, vertrouwende dat eene algemeene deelneming, welke eene oplage van

TWAALF DUIZEND EXEMPLAREN

maar al te zeer vereischt, hem, voor de moeite en kosten aan de vervaardiging van dit boek verbonden, zal schadeloos stellen.

Een nieuw Prentenboek onder anderen titel, doch van dezelfde zamenstelling en van gelijke dikte en prijs, is ter perse, en zal binnen weinige maanden gereed zijn; de koopers van dit, verbinden zich ook voor het eerstvolgende.

's Gravenhage, 1847. K. FUHRI.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.